

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego 2024/25

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Literatura emigracyjna w XX wieku – tło zasięg, najwybitniejsze zjawiska
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Emigrant literature in the twentieth century - background, scope, outstanding phenomena
Kierunek studiów	filologia polska
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	literaturoznawstwa
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Zdzisław Kudelski
---	---------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	Semestr	Punkty ECTS
wykład			2
konwersatorium	30	V	

Wymagania wstępne	Znajomość podstaw literaturoznawstwa, ogólna orientacja w historii literatury polskiej.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C-1. Zapoznanie studenta z istotnym w XX-wiecznej literaturze polskiej nurtem literatury emigracyjnej, wciąż słabiej znanej przez krajowych czytelników.
C-2. Ćwiczenie umiejętności analityczno-interpretacyjnych na przykładzie wybitnych dzieł twórców emigracyjnych.
C-3. Wdrażanie do samodzielnej pracy z utworami niemieszczącymi się w zjawiskach obserwowanych w nurcie XX-wiecznej literatury krajowej.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna periodyzację historii literatury oraz najważniejsze prądy literackie, artystyczne i filozoficzne poszczególnych epok kulturowych; rozumie logikę procesu literackiego, rozpoznaje konwencje charakterystyczne dla literatury zwłaszcza polskiej literatury emigracyjnej XX wieku	K_W01
W_02	Student ma wiedzę o najwybitniejszych, emigracyjnych twórcach literatury polskiej XX wieku, zna ich reprezentatywne teksty oraz wybraną literaturę przedmiotu z nimi związaną.	K_W02
W_03	zna i rozumie podstawową terminologię z zakresu poetyki, ma wiedzę o strukturze dzieła literackiego, rodzajach i gatunkach literackich, rozumie kategorie pojęciowe z zakresu wersologii, genologii, stylistyki i teorii języka poetyckiego.	K_W04
W_04	zna zasady analizy i interpretacji utworu literackiego (opanował podstawowy kanon czynności analitycznych) oraz literaturoznawczą metodologię	K_W05
UMIĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi odnieść wiedzę literaturoznawczą do konkretnych dzieł literackich, rozpoznać ich przynależność do epok i prądów kulturowych zwłaszcza w XX w., wskazać miejsce w procesie literackim, ocenić ich wartość artystyczną.	K_U01
U_02	potrafi zinterpretować powiązania pomiędzy literaturą polską a literaturą powszechną różnych epok, zwłaszcza w odniesieniu do literatury polskiej XX w.	K_U03
U_03	ma umiejętności analityczno-interpretacyjne, tj. potrafi dokonać analizy dawnych i współczesnych tekstów literackich z zastosowaniem podstawowej wiedzy z zakresu poetyki oraz przywołaniem właściwych kontekstów kulturowych.	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do krytycznej oceny odbieranych treści specjalistycznych oraz do systematycznego weryfikowania własnego stanu wiedzy i kompetencji zawodowych	K_K01
K_02	jest gotów do stałego uznawania znaczenia wiedzy teoretycznej w rozwiązywaniu praktycznych zadań i problemów oraz do szukania wsparcia ekspertów w przypadku niemożności samodzielnego rozwiązania problemu teoretycznego lub praktycznego.	K_K02

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Przyczyny i kolejne fale emigracji polskich twórców w XX wieku.
 Ośrodki życia emigracyjnego, wydawnictwa, czasopiśmiennictwo, emigracyjni „samotnicy”.
 Różnice pomiędzy sytuacją pisarza krajowego a emigracyjnego, różnica w zakresie periodyzacji

literatury krajowej i emigracyjnej, zmiany zachodzące w tym względzie.
 Najwybitniejsi przedstawiciele i dzieła – analiza i interpretacja w zakresie podejmowanej problematyki, gatunków stylów.
 Zainteresowanie sytuacją w kraju, zagadnienie nostalgii, tematyka odmienności, obcości, emigracyjnych trudności.
 Wpływ kontaktów z kulturą krajów osiedlenia i poznawanych podczas podróży.
 Recepcja literatury emigracyjnej w kraju, przemiany zachodzące w tym względzie.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny	sprawdzian	protokół
W_02	Praca z tekstem	obserwacja	karta oceny
W_03	Dyskusja	obserwacja	Karta oceny
UMIĘTNOŚCI			
U_01	Analiza	obserwacja	Karta oceny
U_02	Dyskusja	obserwacja	Karta oceny
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	obserwacja	Karta oceny
K_02	Giełda pomysłów	obserwacja	Karta oceny

VI. Kryteria oceny, wagi...

Udział w zajęciach – 20 %

Aktywność na zajęciach 30 %

Sprawdzian 50 %

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa

Dostępne w formie „papierowej” lub elektronicznej wydania omawianych na zajęciach pisarzy, m.in. W. Gombrowicza, Cz. Miłosza, J. Stempowskiego, St. Vincenza, G. Herlinga-Grudzińskiego, J. Czapskiego, L. Tyrmanda, Sł. Mrożka, K. Wierzyńskiego.

oraz

Literatura polska na Obczyźnie 1940-1960, praca zbiorowa pod red. T. Terleckiego, t. I, Londyn 1964; t. II, Londyn 1965.

Maria Danilewicz Zielińska, Szkice o literaturze emigracyjnej, Wrocław 1992.

Literatura emigracyjna 1939-1989, t.1, red. M. Pytasz, Katowice 1993; t. 2, red. J. Olejniczak, Katowice 1996.
--

Literatura uzupełniająca

R. Habielski, Życie społeczne i kulturalne emigracji, Warszawa 1999.
--